

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston toimintakertomus 2023

Tässä toimintakertomuksessa kuvataan Rovaniemen vanhusneuvoston toimintaa vuodelta 2023.

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston tehtävänä on edistää, toteuttaa ja seurata ikääntyneen väestön osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia Rovaniemen kaupungin hallinnon ja palvelualueiden toiminnassa sekä kunnallisessa päätöksenteossa kuntalain (410/2015) 27§:n mukaisesti.

Pitääkseen yllä ajankohtaista tietämystään ikäihmisten asioista ja lainsäädännöstä vanhusneuvoston edustajat ovat osallistuneet muun muassa

- Vanhusasiavaltuutettu Päivi Topon vierailu Rovaniemelle tapaamaan Rovaniemen, Ranuan ja Posion vanhusneuvostoja
- valtakunnallisille vanhusneuvostopäiville sekä Lapin hyvinvointialueen järjestämiin tiedotus- ja keskustelutilaisuuksiin
- Lautakuntien ja toimialojen johtavilta viranhaltijoilta on vanhusneuvosto saanut pyydettäessä tietoa ja toimeksiantoja sille kuuluvien asioiden hoitamiseksi. Esimerkkinä Lapin hyvinvointialueen ikäihmisten asumiseen liittyvä tutustumiskäynti Muurolan sairaalakiinteistöön.

Rovaniemen kaupungin vanhusneuvoston keskeiset tehtävät ovat:

1. Ikäihmisten tarpeiden kehityksen ja niitä vastaavan päätöksenteon seuranta huomioiden tasapuolisesti taajamien ja haja-asutusalueiden ikäihmiset.
2. Ikääntyneen väestön etuuksien ja niiden saatavuuden seuranta.
3. Osallistuminen elinympäristön suunnittelutyöhön, toteutusten etenemiseen ja arviointiin siten, että julkiset tilat ja liikennejärjestelyt ovat esteettömiä ikäihmisille.
4. Esitysten, aloitteiden ja lausuntojen antaminen eri viranomaisille.
5. Viranomaisten, ikääntyneiden, sekä eläkeläis- ja vanhusjärjestöjen yhteistoiminnan ja keskinäisen viestinnän edistäminen.
6. Ikääntyneen väestön selviytymisen edistäminen eri toiminnoissa, kuten asumisessa, sosiaali- ja terveystalvelujen saamisessa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnoissa.

Toteutuminen:

- Vanhusneuvoston edustajat ja heille henkilökohtaiset varajäsenet on nimetty kaupungin toimielimiin seuraavasti läsnäolo- ja puheoikeuksin:
  - Rovaniemen kaupunginvaltuusto (Raija Kivilahti, varalla Raili Kerola)
  - hyvinvointilautakunta (Elli Laajala, varalla Saara Hartzell)
  - elinvoimalautakunta (Timo Eskelinen, varalla Lasse Aro)
  - yhdyskuntasuunnittelun lautakunta (Timo Eskelinen, varalla Saara Hartzell)
  - sivistyslautakunta (Kari Puolakka, varalla Leif Wilenius)

- Vanhusneuvosto seuraa kunnallista päätöksentekoa kutsumalla säännöllisesti eri alojen virkamiehiä raportoimaan ja kertomaan ajankohtaisista asioista. Mm. seuraavilta aloilta on kuultu seurantaselvityksiä:
  - Etsivä kulttuurinen vanhustyö, projektipäällikkö Matti Selin
  - Rovaniemen kaupungin monitoimitalojen tilahankkeet, yhteinen tilaisuus vammaisneuvoston kanssa
  - Palvelutarpeen ennakoinnin ohjausryhmä, hallintopäällikkö Risto Varis
- Vanhusneuvoston edustaja on mukana useissa suunnittelutyöryhmissä tuoden niihin ikääntyvän väestön näkökulmaa. Vanhusneuvosto on myös aktiivisesti osallistunut mahdollisuuksien mukaan Lapin hyvinvointialueen valmisteluun ikäihmisiä koskevissa asioissa. Edustaja vanhusneuvostosta on nimetty seuraaviin hankkeisiin, työryhmiin ja vaikuttamistoimielimiin:
  - Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvosto (Raili Kerola, varalla Raija Kivilahti)
  - Ounasvaaran hiihtostadionin suunnittelutyöryhmä (Raija Kivilahti, varalla Kari Puolakka)
  - Yhdessä!- kulttuuritekoraati (Timo Eskelinen)
- Vanhusneuvosto teki huhtikuussa 2023 yhdessä vammaisneuvoston kanssa ns. esteettömyyskävelyn Rovaniemen keskustassa kartoittaen ongelmakohdat kaduilla ja julkisiin tiloihin esteettömästi pääsemisestä. Esteettömyyskävelyllä tuotiin esiin havainnollistaen esteettömyyden toteutumista Rovaniemen keskusta-alueella etukäteen suunnitellun reitin mukaisesti. Mukana oli myös muutamia kaupungin virkamiehiä ja luottamushenkilöitä.
- Vanhusneuvosto jakeli esitettään kattavasti kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden toimipisteisiin.
- Vanhusneuvosto on suunnitellut ja toteuttanut joka syksy lokakuun toisella viikolla vietettävän valtakunnallisen vanhustenviikon ohjelman yhdessä kaupungin kulttuuri- ja liikuntatoimen, yhdistysten ja seurakunnan kanssa.

ESITYKSIÄ JA ALOITTEITA vanhusneuvosto on tehnyt sekä kirjallisina että suullisesti virkamiehille ja luottamuselimille. Esimerkkejä:

- Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston yhteinen kannanotto Lapin hyvinvointialueelle koskien digitaalisten palveluiden saavutettavuutta
- Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston yhteinen kannanotto yhdyskuntasuunnittelun lautakunnalle: Maksuton joukkoliikenne vammaispalvelu- tai sosiaalihoitolain perusteella kuljetuspäätöksen saaneille henkilöille
- Kannanotto vanhusasiavaltuutetulle kasvokkaisen lipunmyynnin turvaamiseksi ikäihmisille matkustuspalveluissa
- Vanhusneuvoston kannanotto hyvinvointilautakunnalle ja Laphalle: Kunnan Poikien toiminnan merkitys ikäihmisten hyvinvoinnille
- Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston yhteinen kannanotto tekniselle lautakunnalle Toripuistikon liikennevaloihin liittyen
- Tehtiin aloite, että ikäihmisten taloliittymiä ei tukita lumenaurauksessa. (Rovaniemen Eläkeläiset ry)

LAUSUNTOJA ikäihmisten näkökulmasta on annettu eri toimialoille ja Lapin hyvinvointialueen valmisteluun pyydettyä seuraavasti:

- Rovaniemen kaupungin viestintä-, markkinointi- ja osallisuusohjelma

Kokousten pöytäkirjat julkaistaan Rovaniemen kaupungin sivuilla. Yksittäisistä asioista ja tapahtumista on lähetetty tiedotteet medialle.

Jäsenet

Järjestöjä edustavat jäsenet:

Varsinainen jäsen

Raija Kivilahti, pj
 Raili Kerola, vpj
 Lasse Aro
 Saara Hartzell
 Kari Puolakka
 Elli Laajala
 Leif Wilenius
 Timo Eskelinen

Henkilökohtainen varajäsen

Helena Wagner-Prenner
 Anneli Sundström
 Hely Kilpamäki
 Leena Jääskeläinen
 Tapio Kiviniemi
 Martti Koivuranta
 Raili Valanne
 Päivi Linnansaari

Varsinainen jäsen**Henkilökohtainen varajäsen****Kaupunginhallitus**

Päivi Alanne-Kunnari 14.8.23 asti,
Miikka Keränen 15.8.23 alkaen

Henri Ramberg 14.8.23 asti,
Mari Ikonen 15.8.23 alkaen

Esittelijä, valmistelija ja sihteeri:

Riina Koskiniemi 14.8.23 asti,
Jonna Leppiaho 15.8.23 alkaen

Eeva-Maarit Kujala

Sihteeri Oona Kurth

Valmistelija Jonna Leppiaho

Pääsääntöinen työskentely tapahtui vanhusneuvoston kokouksissa, joita on pidetty keskimäärin joka toinen kuukausi. Lisäksi on pidetty kokousten välillä työvaliokunnan valmistelevia ja kiireellisten tapausten kokouksia tarpeen mukaan useita vuodessa. Vanhusneuvosto on työstänyt kannanotot ja lausunnot koko neuvoston toimesta työvaliokunnan valmistelun pohjalta.